

Protokoll 4/2025

fört vid Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds
sammanträde torsdagen den 20 mars 2025 kl. 18:30-19:15,
Slakthusplan 8A

Ledamöter

Hassan Jama (V) Ordförande
Peter Backlund (L) 1:e vice ordförande §§1-10, §§12-28
Kristina Öberg (S) 2:e vice ordförande
Alexander Pettersson (S)
Ingela Edlund (S)
Mikael Hörnkvist (S)
Cecilia Herrström (V)
Peter Dannqvist (MP)
Gustav Johansson (M)
Henrik Virro (M)
Victor Siljevik (M)
Emelie Wassermann (SD)
Christina Peterson (C)
Nadin Fakhro (L) §11 ersätter Peter Backlund (L) pga jäv

Ersättare

Anna Forssell (S)
Papel Khan (S)
Max Altez Linhardt (S)
Erika Sandström Nysäter (V)
Margareta Olofsson (V)
Bodil Unenge (MP)
Kristiina Katajikko (M)
Aura Baila (M)
Peter Strandberg (M)
Simon Lyons Wiklund (SD)
Nadin Fakhro (L) §§1-10, §§12-28
Stefan Holm (C)

Övriga närvarande

Anders Carstorp Stadsdelsdirektör
Carina Idenfors Avdelningschef §§1-24
Leif Kananen Avdelningschef §§1-24
Anna Larsson Avdelningschef §§1-24
Karin Åberg Avdelningschef §§1-24
Veronica Starck Avdelningschef
Micaela Caldegren Nämndsekreterare
Jenny Johansson Avdelningschef §§1-24

Justerare

Hassan Jama (V), Peter Backlund (L)

Datum för justering	2025-03-25
Paragraf	§§1-28
Sekreterare	Micaela Caldegren

ÄRENDELISTA

- §1 Val av justerare och dag för justering
- §2 Godkännande av dagordning
- §3 Medborgarförslag om att öppna förskola eller förskoleavdelning med finsk inriktning
- §4 Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds månadsrapport – 2025
- §5 Förordnande och delegation till ledamöter
- §6 Förordnande att begära handräckning enligt 43 § 1 st. 2 p. LVU för år 2025
- §7 Förordnande att begära handräckning enligt 8 kap. 7 § i Lag om placering av barn i skyddat boende för år 2025
- §8 Deltagande i utbildning om nya socialtjänstlagen för förtroendevalda
- §9 Rapportering till IVO av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS för kvartal 4 år 2024
- §10 Genomförandeärende om anpassningar och renovering i förskola på Stjärnsundsgatan 12
- §11 Genomförandeärende för nyproduktion av vård- och omsorgsboende samt seniorbostäder med aktivitetscenter i Årsta
- §12 Verksamhetschef enligt Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), 4 kap. 2 §) inom särskilda boendeformer
- §13 Eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet – uppdrag för familjebehandlare under beredskapstjänstgöring
- §14 Remiss av revidering av riktlinjer för projektspecifika och gröna parkeringstal
- §15 Remiss av förslag till ny avfallsplan för Stockholms kommun 2025-2030
- §16 Remiss av Motion om flyttlots för äldre som vill byta bostad
- §17 Remiss av revisionsrapport – Socialtjänstens insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet
- §18 Remiss av program för öppen förskola
- §19 Remiss av funktionsbeskrivning syn-och hörselinstruktör
- §20 Stadsdelsdirektörens information
- §21 Anmälningar för kännedom
- §22 Allaktivitetshus, Projekt hus C
- §23 Redovisning av delegationsbeslut
- §24 Stadsdelsnämndens frågor
- §25 Borttagen på grund av sekretess

- §26 Borttagen på grund av sekretess
§27 Borttagen på grund av sekretess
§28 Borttagen på grund av sekretess

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd utser 1:a vice ordförande Peter Backlund (L) att tillsammans med ordförande Hassan Jama (V) justera dagens protokoll avseende §§ 1-10 samt §§ 12-28.

Vidare utser nämnden ledamot Gustav Johansson (M) att tillsammans med ordförande Hassan Jama (V) justera dagens protokoll avseende § 11.

Justering sker tisdagen den 25 mars 2025.

§ 2**Godkännande av dagordning****Beslut**

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner dagordningen.

§ 3**Medborgarförslag om att öppna förskola eller
förskoleavdelning med finsk inriktning**

Svar på medborgarförslag

EÅV 2024/981

Beslut

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag om att öppna en förskola, eller en förskoleavdelning, med finsk inriktning har skickats in till stadsdelsnämnden. I förslaget framgår att det idag finns förskola, eller avdelning med finsk inriktning, i sju stadsdelsförvaltningar samt att det försvårar för vårdnadshavare att det inte finns i Enskede-Årsta-Vantör.

Stockholms stad ingår i förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska. Det innebär bland annat att staden anordnar barnomsorg helt eller till väsentlig del på minoritetsspråken om någon önskar detta. Idag är det 13 barn som bor i Enskede-Årsta-Vantör och går på finsk förskola eller avdelning i annat stadsdelsområde. Förvaltningen föreslår att en utredning genomförs om en finskspråkig avdelning eller förskola ska öppnas i Enskede-Årsta-Vantör. Utredningen behöver till exempel innehålla möjligheten att nyanställa finskspråkiga pedagoger, kostnader och möjlig lokalisering.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/981-4 Tjänsteutlåtande: Medborgarförslag om att öppna förskola eller förskoleavdelning med finsk inriktning
- EÅV 2024/981-3 Medborgarförslag om att öppna förskola eller förskoleavdelning med finsk inriktning

§ 4**Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds månadsrapport****- 2025**

Februari 2025

EÅV 2025/12

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för februari 2025.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet syftar till att redovisa prognos på helårsutfall för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett överskott om 1,5 mnkr före resultatöverföringar och ett utfall inom fastställd budget efter resultatöverföringar. För investeringar prognostiseras ett utfall inom fastställd budget. Prognostiserad avvikelse på helår motsvarar 0,1 procent före resultatöverföring och 0,0 procent efter resultatöverföring jämfört med justerad budget.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för februari 2025.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/12-1 Tjänsteutlåtande: Månadsrapport februari 2025

§ 5**Förordnande och delegation till ledamöter**

EÄV 2025/147

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd förordnar sociala delegationens ledamöter, Ingela Edlund (S), Mikael Hörnkvist (S) och Victor Siljevik (M) samt stadsdelsnämndens ordförande och 1:a vice ordförande Hassan Jama (V) och Peter Backlund (L), att från och med den 21 mars 2025 till och med den 1 januari 2026, i brådskande fall, besluta i stadsdelsnämndens ställe enligt 6 §, 6 a §, 9 § 3 st., 11 § 1 och 2 st., 27 §, 31 d § och 43 § 1 st. 2 p. lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, 13 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall samt 4 kap. 1 §, 5 kap. 1 § samt 8 kap. 7 § lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd delegerar till sociala delegationens ledamöter, Ingela Edlund (S), Mikael Hörnkvist (S) och Victor Siljevik (M) samt stadsdelsnämndens ordförande och 1:a vice ordförande Hassan Jama (V) och Peter Backlund (L), att från och med den 21 mars 2025 till och med den 1 januari 2026, i brådskande fall, enligt 6 kap. 39 § kommunallagen (2017:725) besluta på stadsdelsnämndens vägnar i ärenden enligt 14 § 2 st. 1 och 2 p. lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga samt 5 kap. 4 § lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende.
3. Beslut enligt punkt 1 och 2 ska anmälas till sociala delegationens kommande sammanträde. Sociala delegationens protokoll anmäls därefter till stadsdelsnämnden.
4. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Den 2 januari 2025 beslutade stadsdelsnämnden om förordnande och delegation enligt LVU, LVM och lagen om placering av barn i skyddat boende. Förvaltningen har uppmärksammat att vissa justeringar behöver göras vad gäller lagen om placering av barn i skyddat boende.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd förordnar namngivna ledamöter rätt att besluta enligt 6 §, 6 a §, 9 § 3 st., 11 § 1 och 2 st., 27 §, 31 d § och 43 § 1 st. 2 p. LVU, 13 § LVM samt 4 kap. 1 §, 5 kap. 1 § och 8 kap. 7 § lagen om placering av barn i skyddat boende.

Vidare föreslår förvaltningen att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd delegerar till sociala delegationens ledamöter rätt att enligt 6 kap. 39 § kommunallagen (2017:725) besluta i brådiskande ärenden enligt 14 § 2 st. 1 och 2 p. LVU samt 5 kap. 4 § lagen om placering av barn i skyddat boende.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/147-1 Tjänsteutlåtande: Förordnande och delegation till ledamöter
- EÅV 2025/147-1.1 Särskilda delegationsregler

§ 6**Förordnande att begära handräckning enligt 43 § 1 st. 2 p. LVU för år 2025**

Handräckning för att verkställa beslut om vård eller omhändertagande enligt LVU

EÄV 2024/740

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd förordnar nedan namngivna tjänstepersoner rätt att enligt 43 § 1 st. 2 p. lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, inom nämndens ansvarsområde, begära handräckning av Polismyndigheten och, i särskilda fall, Kriminalvården.
2. Besluten ska anmälas till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds sociala delegation. Sociala delegationens protokoll anmäls därefter till stadsdelsnämnden.
3. Tidigare förordnanden enligt 43 § 1 st. 2 p. lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga upphör att gälla.

Avdelning Förebyggande och främjande
Avdelningschef Jenny Johansson.

Avdelning Individ och familj
Avdelningschef Veronica Starck, biträdande avdelningschef Jeanette Holmqvist, enhetschefer Sandra Rosquist, Eva Murtosaari och Malin Sagman. Biträdande enhetschefer Lisa Björlin, Malin Lindgren, Louise Carlström, Carola Flink, Johanna Lundahl, Rebecca Ehrner, Anna-Carin Monié, Lisa Päviö, Ann Lasses och Therese Leuchovius, mentorer Lisa Nordling och Helena Sjöholm.

Gruppledare och socialsekreterare vid socialjouren
Abdelaziz Abdelsaid, Ann Dahlgren, Anna Lago-Lengquist, Anna-Stina Wilhelmsson, Antonio Bracamonte, Daniel Colegate, Elin Orvik, Emma Nikolaou, Eva Thomasson, Felicia Narvaez Adolfsson, Feryal Lövström, Frida Allertz, Johanna Kumblad, Julia Falk Nordberg, Johanna Nilsson, Katrin Pettersson, Lena Svärd, Liliana Pellegrino, Linda Backe, Lis-Mari Boija, Liselotte Bäck, Malin Karlsson, Maria Rangdag, Maria Sjölin, Marimba Roney, Maya Heckscher, Millicent Reyes, Mohamud Abdi Osman, Nicolina Wallmark, Nina Kosari, Philip Lindholm, Sanna Eriksson, Sandra Nilsson, Sandra Qvist, Sara Zia, Susanne Bohlin, Therese Nilsson, Therese Travis, Ulrika Gresnes, Veronica Blomqvist, Victoria Scherman, Ylva Engelbrektsson, Ylva Westerdahl.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden kan begära hjälp av Polismyndigheten och i särskilda fall Kriminalvården för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Detta kallas för handräckning.

Stadsdelsnämnden kan förordna särskilt namngivna tjänstepersoner att begära handräckning i nämndens ställe enligt 43 § 1 st. 2 p. LVU. Den 21 januari 2025 fattade socialnämnden beslut om förordnande för tjänstepersoner inom socialjouren. I samband med det behöver Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd fatta motsvarande beslut.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger namngivna tjänstepersoner rätt att begära handräckning i nämndens ställe enligt 43 § 1 st. 2 p. LVU.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/740-4 Tjänsteutlåtande: Förordnande att begära handräckning enligt 43 § 1 st. 2 p. LVU för år 2025

§ 7**Förordnande att begära handräckning enligt 8 kap. 7 § i
Lag om placering av barn i skyddat boende för år 2025**

EÅV 2024/739

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd förordnar nedan namngivna tjänstepersoner rätt enligt 8 kap. 7 § lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende, inom stadsdelsnämndens ansvarsområde, att begära biträde av Polismyndigheten för att genomföra beslut om skyddat boende eller om en omedelbar sådan insats.
2. Besluten ska anmäls till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds sociala delegation. Sociala delegationens protokoll anmäls därefter till stadsdelsnämnden.
3. Tidigare förordnanden enligt 8 kap. 7 § lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende upphör att gälla.

Avdelning Förebyggande och främjande

Avdelningschef Jenny Johansson.

Avdelning Individ och familj

Avdelningschef Veronica Starck, biträdande avdelningschef Jeanette Holmqvist, enhetschefer Sandra Rosquist och Eva Murtoaari, biträdande enhetschefer Lisa Björnin, Malin Lindgren, Louise Carlström, Carola Flink, Johanna Lundahl, Rebecca Ehrner, Anna-Carin Monié, Lisa Päviö, Ann Lasses och Therese Leuchovius, mentorer Lisa Nordling och Helena Sjöholm.

Gruppledare och socialsekreterare vid socialjouren

Abdelaziz Abdelsaid, Ann Dahlgren, Anna Lago-Lengquist, Anna-Stina Wilhelmsson, Antonio Bracamonte, Daniel Colegate, Elin Orvik, Emma Nikolaou, Eva Thomasson, Felicia Narvaez Adolfsson, Feryal Lövström, Frida Allertz, Johanna Kumblad, Julia Falk Nordberg, Johanna Nilsson, Katrin Pettersson, Lena Svärd, Liliana Pellegrino, Linda Backe, Lis-Mari Boija, Liselotte Bäck, Malin Karlsson, Maria Rangdag, Maria Sjölin, Marimba Roney, Maya Heckscher, Millicent Reyes, Mohamud Abdi Osman, Nicolina Wallmark, Nina Kosari, Philip Lindholm, Sanna Eriksson, Sandra Nilsson, Sandra Qvist, Sara Zia, Susanne Bohlin, Therese Nilsson, Therese Travis, Ulrika Gresnes, Veronica Blomqvist, Victoria Scherman, Ylva Engelbrektsson, Ylva Westerdahl.

Sammanfattning av ärendet

Lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende trädde i kraft den 1 april 2024. I denna lag finns bestämmelser om förutsättningar och förfarande för att bevilja ett barn skyddat boende tillsammans med en vårdnadshavare.

Stadsdelsnämnden kan begära hjälp av Polismyndigheten för att genomföra beslut om skyddat boende eller om en omedelbar sådan insats enligt lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende. Detta kallas för handräckning.

Stadsdelsnämnden kan förordna särskilt namngivna tjänstepersoner att begära handräckning i nämndens ställe enligt 8 kap. 7 § lag om placering av barn i skyddat boende. Den 21 januari 2025 fattade socialnämnden beslut om förordnande för tjänstepersoner inom socialjouren. I samband med det behöver Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd fatta motsvarande beslut.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger namngivna tjänstepersoner rätt att begära handräckning i nämndens ställe enligt 8 kap. 7 § lag om placering av barn i skyddat boende.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/739-4 Tjänsteutlåtande: Förordnande att begära handräckning enligt 8 kap. 7 § i Lag om placering av barn i skyddat boende för år 2025

§ 8**Deltagande i utbildning om nya socialtjänstlagen för förtroendevalda**

EÅV 2025/259

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner att kostnaden för 16 deltagare på utbildningen ”Nya socialtjänstlagen för förtroendevalda” den 2 april 2025 debiteras på stadsdelsnämndens kostnadsställe.

Sammanfattning av ärendet

Den 1 juli 2025 träder en ny socialtjänstlag i kraft. Sveriges kommuner och regioner (SKR) erbjuder utbildningen ”Nya socialtjänstlagen för förtroendevalda” inför inrättandet av lagen.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner att kostnaden för 16 deltagare på utbildningen ”Nya socialtjänstlagen för förtroendevalda” den 2 april 2025 debiteras på stadsdelsnämndens kostnadsställe.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/259-1 Tjänsteutlåtande: Deltagande i utbildning om nya socialtjänstlagen för förtroendevalda

§ 9**Rapportering till IVO av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS för kvartal 4 år 2024**

EÅV 2025/46

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger förvaltningens redovisning av rapporteringen till IVO av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS för kvartal 4 år 2024 till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden fattar beslut om insatser till enskilda invånare enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Enligt SoL och LSS ska kommuner redovisa de gynnande beslut om insatser enligt respektive lagstiftning som inte har kunnat verkställas inom tre månader från beslutsdatum till IVO. Rapporteringsskyldigheten gäller även tidigare rapporterade ärenden som ännu inte har verkställts under närmast föregående kvartal.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning redovisar kvartalsvis till stadsdelsnämnden de ej verkställda besluten som förvaltningen rapporterat till IVO.

Rapporteringen för kvartal 4 år 2024 visar en minskning med ett beslut jämfört med kvartal 3. Inom Stöd och service till personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri noteras en ökning med fem ej verkställda beslut. Individ och familjeomsorg barn och unga visar en minskning om två ej verkställda beslut jämfört med förra kvartalet. Äldreomsorg visar en minskning om fyra ej verkställda beslut. Vid rapporteringsperiodens slut fanns 26 beslut som var fortsatt ej verkställda, vilket är en minskning med fyra ej verkställda beslut jämfört med kvartal 3 år 2024.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger redovisningen av rapporteringen till IVO för kvartal 4 år 2024 av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/46-1 Tjänsteutlåtande: Rapportering till IVO av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS för kvartal 4 år 2024

§ 10**Genomförandeärende om anpassningar och renovering i förskola på Stjärnsundsgatan 12**

Komplettering till tidigare genomförandeärende
EÅV 2023/801

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att genomföra sanering och anpassning i fastigheten på Stjärnsundsgatan 12 enligt de nya kostnaderna.

Sammanfattning av ärendet

Den 16 november 2023 beslutade stadsdelsnämnden om anpassningar och renoveringsarbeten i förskolebyggnaden på Stjärnsundsgatan 12. Kostnaderna inom byggsektorn har ökat. Det innebär att de åtgärder som presenterats har blivit dyrare att genomföra.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att genomföra sanering och anpassning i fastigheten på Stjärnsundsgatan 12 enligt de nya kostnaderna.

Yrkanden

Emelie Wassermann (SD) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att en fördjupad utredning av kostnadseffektiviteten och en mer specificerad genomförandeplan genomförs.
3. Därutöver anföra följande:

Förvaltningen har inte fått en tydlig definition från SISAB kring vad "grundsanering" faktiskt omfattar, förutom bytet av syll. Inte heller har andra alternativ övervägts sedan åtgärderna visat sig bli mer omfattande och kostnaderna ökat markant. SISAB har inte presenterat alternativa lösningar, exempelvis en helt ny förskolebyggnad, trots att den uppskattade totalkostnaden nu kan överstiga 31 miljoner kronor (exklusive omkostnadstillägg och kreditiv). Ett nybygge hade möjligen kunnat förhindra ytterligare förseningar och oförutsedda fördyringar.

Vidare har varken förvaltningen eller SISAB redovisat en långsiktig underhållsplan för fastigheten. Viktiga frågor om exempelvis fönster, fasad och tak, som kan behöva renoveras inom kort, förblir därmed obesvarade. Sådana uppgifter är av stor betydelse för att

kunna fatta ett informerat beslut om hur omfattande åtgärderna bör vara.

Därtill är det oklart hur och var förskoleverksamheten ska evakueras under renoveringsperioden, samt vilka kostnader detta medför. Förvaltningen har inte heller preciserat skälet till att man väljer ett ventilerat Granab-golv eller hur stor andel av den totala renoveringskostnaden som beror på ventilationen respektive golvläggningen. Vidare saknas information om dessa åtgärder endast krävs för att kunna öppna en ny avdelning, eller om de är nödvändiga oavsett.

Under 2023 byttes elradiatorerna i byggnaden, vilket nu ifrågasätts eftersom renoveringen riskerar att förstöra eller ta bort dem om syllbytet inte i stället görs från utsidan. Detta tyder på brister i SISAB:s planering och underhållsarbete. Det framgår heller inte varför en "trygg entré" anses nödvändig i ett villaområde eller hur dörrar och dörrkarmar påverkas av den föreslagna golvhöjningen. I samma sammanhang saknas underlag om huruvida det finns en bärighetsberäkning för att montera nya karmar högre upp, eller om alla fönsterrutor redan är personsäkerhetsglas, vilket kan vara ett krav när golvhöjden ökar.

Sammanfattningsvis går det inte att bedöma om ett enklare åtgärds paket (exempelvis byte av syll, komplettering av ventilation och mindre upprustning) skulle kunna täcka förskolans behov under lång tid framöver – och till en betydligt lägre kostnad på kanske 10 procent.

Det är heller inte klarlagt varför projektets kostnader stigit med över 50 procent på bara 1,5 år, samtidigt som byggkostnadsindex ökat med endast några procent under samma period.

I november 2023 låg kalkylen för renoveringen av förskolan Stjärnsundsgatan 12 på cirka 12,1 miljoner kronor, men i början av 2025 uppgår summan till 18,8 miljoner kronor (vilket kan landa på runt 31 miljoner när samtliga omkostnader inkluderas). Mot denna bakgrund är det av största vikt att förvaltningen utreder kostnader, alternativ och potentiella risker mer utförligt innan ett slutgiltigt beslut kan fattas.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Emelie Wassermanns (SD) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Emelie Wassermann (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Särskilt uttalande

Gustav Johansson m.fl. (M), Peter Backlund (L) och Christina Peterson (C) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande:

Vi konstaterar att det aktuella projektet för grundsanering och anpassningar av förskolan på Stjärnsundsgatan 12 har drabbats av kraftiga kostnadsökningar, från ursprungliga ca 12 miljoner kronor till nu cirka 19 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med över 55 procent på kort tid. Detta är ett tydligt exempel på bristande kostnadskontroll och dålig framförhållning från den rödgröna majoriteten.

Att kostnader inom byggsektorn ökat är välkänt, men det är inte acceptabelt att stadsdelsförvaltningen och majoriteten passivt accepterar dessa dramatiska ökningar utan att ordentligt pröva alternativa lösningar eller omprioriteringar inom projektet. Förskolans sanering är nödvändig, men varje investerad skattekrona måste kunna motiveras noga och effektivt användas för maximal nytta.

Samtidigt som majoriteten accepterar dessa kraftiga kostnadsökningar noterar vi med oro att flera andra förskolor hotas av nedläggning. Att lägga ner fungerande förskolor samtidigt som man driver igenom mycket dyra renoveringar sänder helt fel signaler till medborgarna och visar på allvarliga brister i majoritetens prioriteringsförmåga.

Vi anser att den rödgröna majoriteten nu måste börja ta ett verkligt ansvar för skattebetalarnas pengar och våga prioritera. Varje satsning måste noggrant vägas mot behovet av att behålla och utveckla fler förskoleplatser snarare än att lägga ner dem.

Vi förutsätter att majoriteten framöver presenterar tydligare och mer transparenta underlag där kostnadsökningar förklaras ingående, alternativa lösningar prövas, och där det också finns en beredskap att ifrågasätta och ompröva dyra projekt när det finns mer akuta behov i verksamheten.

Stockholms skattebetalare förtjänar bättre än slöseri och passivitet. Det krävs mod och ansvar att prioritera rätt.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2023/801-4 Tjänsteutlåtande: Genomförandeärende om anpassningar och renovering i förskola på Stjärnsundsgatan 12
- EÅV 2023/801-4.1 1. Förslagshandlingsrapport - Stjärnsundsgatan 12 - Grundsanering och anpassning
- EÅV 2023/801-4.2 2. Genomförandeoffert - Stjärnsundsgatan 12 - Grundsanering och anpassning
- EÅV 2023/801-4.3 3. Hyresberäkning - Stjärnsundsgatan 12 - Grundsanering och anpassning
- EÅV 2023/801-4.4 4. Projektkostnad och nyckeltal - Stjärnsundsgatan 12 - Grundsanering och anpassning

§ 11**Genomförandeärende för nyproduktion av vård- och omsorgsboende samt seniorbostäder med aktivitetscenter i Årsta**

EÅV 2024/785

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag om att genomföra nyproduktion av vård- och omsorgsboende inom fastigheten Ånn 7 i Årsta med en tillkommande årshyra om 20,6 mnkr i 2025 års penningvärde.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag om att genomföra nyproduktion av lokaler för aktivitetscenter inom fastigheten Ånn 7 i Årsta med en tillkommande årshyra om 800 tkr i 2025 års penningvärde.
3. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag om att genomföra nyproduktion av lokaler för hemtjänstkontor inom fastigheten Ånn 7 i Årsta med en tillkommande årshyra om 900 tkr i 2025 års penningvärde.
4. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att teckna hyresavtal och beställa nyproduktion inom fastigheten Ånn 7 i enlighet med vad som framgår av detta tjänsteutlåtande.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande:

1. Genomförande av nyproduktion av vård- och omsorgsboende, lokaler för hemtjänstkontor och aktivitetscenter inom fastigheten Ånn 7 i Årsta med en tillkommande årshyra om totalt 22,3 mnkr i 2025 års penningvärde godkänns.
2. Nämnden ansöker om stimulansbidrag om 7,2 mnkr vilket avser startkostnader för vård- och omsorgsboendet med 100 tkr per lägenhet.

Jäv

Peter Backlund (L) anmäler jäv och deltar inte i genomgång och beslut i ärendet.

Sammanfattning av ärendet

För att möta de ökande behoven till följd av den åldrande befolkningen förslås det i stadens äldreboendeplan en nyproduktion av ett vård- och omsorgsboende i Enskede-Årsta-Vantör med önskat

färdigställande år 2027. Äldreboendeplanen beaktar även behov och efterfrågan av seniorbostäder. Inriktningen är att utveckla Micasa Fastigheters befintliga fastighet Ånn 7 i Årsta med nyproduktion av vård- och omsorgsboende, seniorbostäder med aktivitetscenter och lokaler för hemtjänstkontor i och med att nuvarande byggnad inte uppfyller dagens krav, har dålig energiprestanda och ett stort underhållsbehov och ska rivras.

Inriktningsärende beslutades år 2020 och detaljplanen vann laga kraft 2024. Projektet omfattar nybyggnation av tre byggnader. Två lamellhus med seniorbostäder och ett större kvartershus med både vård- och omsorgsboende och seniorbostäder samt lokaler för aktivitetscenter och hemtjänstkontor. Vård- och omsorgsboendet kommer att innehålla 72 lägenheter och det kommer att finnas 61 seniorbostäder mellan ett till tre rum och kök, gästlägenhet och ett gemensamt utrymme. Ånn 7 projekteras för att byggas enligt miljöbyggnadssystemets silvernivå och kommer att genomföras som ett pilotprojekt för cirkulärt byggande.

Av flera skäl har projektkostnaden ökat sedan inriktningsärendet beslutades. Det beror bland annat att kalkylen utgick från 2020 års penningvärde, nuvarande kalkyl är uppräknad till beräknat penningvärde för år 2028. Byggkostnaderna har ökat till följd av de senaste årens kostnadsutveckling och att funktioner som reservkraft har tillkommit. För att bibehålla ett positivt resultat har intensivt arbete skett med kostnadseffektiviseringar. Investeringskalkylen som framgår av bilagan redovisar därmed ett positivt resultat om 3 mnkr, vilket är samma resultat som redovisades i inriktningsärendet.

En hyresoffert enligt bilaga 2 har överlämnats till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning för lokalerna avseende vård- och omsorgsboendet, aktivitetscentret och lokalen för hemtjänstkontor. Stadsdelsförvaltningen har en tillkommande årshyra om 20,6 mnkr för vård- och omsorgsboendet. Nettohyreskostnaden (NHK) uppgår till 516 kr per lägenhet och dygn. Hyran för de enskilda lägenheterna beräknas till ca 7 000 kr per månad, samtliga i 2025 års penningvärde. Förvaltningen ansöker om stimulansbidrag för startkostnader. Med nuvarande fördelningsnyckel för äldreomsorgen kommer den höga nettohyreskostnaden leda till anpassningar i förvaltningens möjligheter till utförande och drift.

Enskede-Årsta-Vantör är en stadsdel där andelen personer över 65 år ökar kraftigt. Behoven av vård- och omsorgsboende i staden har nu börjat öka. Micasa och stadsdelsförvaltningen ser det därmed som angeläget att genom projektet Ånn säkerställa tillgången till moderna och funktionella vård- och omsorgsboenden i enlighet med den stadsövergripande äldreboendeplanen. Projektet bidrar också till att möta stadens behov av goda bostäder och lokaler för äldre i enlighet med bolagets plan för utbyggnad av seniorbostäder.

Projektet bidrar till goda lokaler för stadsdelens personal och lokaler för social samvaro för äldre.

Yrkanden

Emelie Wassermann (SD) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att en fördjupad utredning av kostnadseffektiviteten och sammanställning av alternativa lösningar genomförs.
3. Därutöver anföra följande:

Det vore önskvärt om det på förhand gjorts analys av kostnadsläget för äldre samt planerade vård- och omsorgsboendet Ånn 7, i syfte att jämföra med andra möjliga alternativ.

Vi önskar även att förvaltningen redovisat vilka specifika krav nuvarande boenden inte uppfyller samt undersökt möjligheterna till renovering samt löpande kontrollera underhållsplanen i stället för akut nybyggnation

Förvaltningen har tidigare framhållit ett "akut behov" av såväl renovering som nybyggnation. Den aktuella planen för ett nytt vård- och omsorgsboende, Ånn 7 i Årsta, innebär dock en beräknad nettohyreskostnad på 516 kronor per lägenhet och dygn – en kostnad som vida överstiger exempelvis Högdalens vård- och omsorgsboende (102 kr/lgh/dygn), Stureby (139 kr/lgh/dygn) och Tussmöttegården (172 kr/lgh/dygn). En skillnad på fem gånger dagens kostnad i Högdalen bör enligt vår mening föranleda en noggrann granskning av projektets ekonomiska hållbarhet.

Här uppstår också frågan om projektet framför allt drivs av redan upparbetade förgäveskostnader på 26,5 miljoner kronor, exklusive moms, och hotande vite på 13,9 miljoner kronor för avtalsbrott om inget byggbeslut fattas. I sådana lägen är det av stor vikt att alla möjliga alternativ belyses, inte minst med tanke på hållbarhet, miljö och ekonomi. Äldreboenden som i dag har låg kostnad skulle möjligen kunna renoveras och moderniseras, förutsatt att en tydlig underhållsplan finns och att nödvändiga åtgärder kan vidtas för att uppfylla lagkrav och kvalitetsstandarder.

Nedan följer ett antal frågor och aspekter som behöver tydliggöras: Alternativa förslag: Har andra lösningar än nybyggnation verkligen utretts ingående – exempelvis en grundlig renovering som kan vara mer kostnads- och miljöeffektiv?

Räntekostnader: Hela 40 procent av hyrestillägget under de första tio åren uppges utgöra ränta. Har man utrett om det finns andra upplägg eller finansieringsformer som är mer fördelaktiga?

Genom att utreda dessa frågor och redovisa en jämförande analys skapas bättre förutsättningar för ett beslut som är ekonomiskt hållbart, tar hänsyn till miljön och garanterar en god vård- och omsorgsstandard. Det är av stor vikt att stadsdelen använder skattemedel på ett sätt som maximerar nytta och kvalitet för våra äldre utan att belasta kommunens ekonomi mer än nödvändigt.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Emelie Wassermanns (SD) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Emelie Wassermann (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/785-1 Tjänsteutlåtande: Genomförandeärende för nyproduktion av vård- och omsorgsboende samt seniorbostäder med aktivitetscenter i Årsta
- EÅV 2024/785-1.1 Bilaga 1 Investeringskalkyl 2024-12-18 (sekretess)
- EÅV 2024/785-1.2 Bilaga 2 Hyresoffert Ånn 7 2024-12-18 ink bilagor
- EÅV 2024/785-1.3 Bilaga 3 Ritningar

§ 12**Verksamhetschef enligt Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), 4 kap. 2 §) inom särskilda boendeformer**

EÅV 2024/589

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd utser Områdeschef till verksamhetschef på Högdalens, Stureby och Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende enligt 4 kap, 2 § hälso-och sjukvårdslagen.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd utser Enhetschef till verksamhetschef på Enskede Nya servicehus enligt 4 kap. 2 § hälso-och sjukvårdslagen.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 4 kap. 2 § Hälso- och sjukvårdslagen ska det finnas en verksamhetschef som ansvarar för hälso- och sjukvården inom särskilda boendeformer. Med anledning av en pågående omorganisation inom Stockholms stad behöver ansvariga verksamhetschefer utses vid Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings vård- och omsorgsboenden samt servicehus.

Verksamhetschefen har ansvar för att vården bedrivs enligt gällande lagar och riktlinjer samt för att personalen har rätt kompetens. Stadsdelsnämnden, som ansvarig vårdgivare, föreslås därför utse verksamhetschefer för fyra boenden.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd utser Områdeschef till verksamhetschef på Högdalens, Stureby och Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende enligt 4 kap. 2 § hälso-och sjukvårdslagen och Enhetschef till verksamhetschef på Enskede Nya servicehus enligt 4 kap. 2 § hälso-och sjukvårdslagen.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/589-1 Tjänsteutlåtande: Verksamhetschef enligt Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), 4 kap. 2 §) inom särskilda boendeformer

§ 13**Eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet – uppdrag för familjebehandlare under beredskapstjänstgöring**

EÅV 2025/180

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutar att familjebehandlare på Skärholmens stadsdelsnämnd som ingår i projektet Eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet får i uppdrag att för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds räkning under tiden för beredskapstjänstgöring ta emot inkommande information från enskilda som omfattas av insatsen och vid behov ge råd och stöd till de enskilda som omfattas av insatsen. I uppdraget ingår också att efter avslutad beredskapstjänstgöring informera Enskede-Årsta-Vantörs familjebehandlare som ingår i projektet om inkommen information och råd och stöd som lämnats.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby, Järva, Enskede-Årsta-Vantör och Skärholmen har beviljats medel från stadens Sociala investeringsfond till projektet Eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet under perioden 2024-2027. Insatsen riktar sig till unga 13-17 år som ska hem efter att ha varit placerade i samhällsvård. Syftet är att skapa bra förutsättningar för ett återförande till ett socialt fungerande liv genom att erbjuda en tillgänglig och flexibel eftervård.

Insatsen präglas av hög tillgänglighet och personal ska vara lätt att nå även efter kontorstid genom att vara i beredskap. Beredskapspassen behöver fördelas på flera medarbetare enligt ett rullande schema för att tillgodose medarbetares lagstadgade dygns- och veckovila. För att tillse tillräcklig bemanning föreslår förvaltningen ett gemensamt schema för Enskede Årsta Vantör och Skärholmens stadsdelsnämnder.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/180-2 Tjänsteutlåtande: Eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet - uppdrag för familjebehandlare under beredskapstjänstgöring
- EÅV 2025/180-2.1 Ansökan eftervård

- EÅV 2025/180-1 Skrivelse gällande Eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet

§ 14**Remiss av revidering av riktlinjer för projektspecifika och gröna parkeringstal**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/1429
EÄV 2025/42

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret har tillsammans tagit fram reviderade riktlinjer för projektspecifika och gröna parkeringstal som ska användas vid kravställning för parkering och mobilitetsåtgärder mot byggaktörer vid nyproduktion. Till skillnad från befintliga riktlinjer finns det ett grundutbud av mobilitetsåtgärder som är obligatoriska, parkeringstal har justerats och cykelparkeringstal är integrerade.

Förvaltningen anser att det är positivt att parkeringstalen har reviderats för att bättre anpassas efter dagens kontext. Däremot anser förvaltningen att grundutbudet av mobilitetsåtgärder bör anpassas efter olika boendeformer. Eftersom parkeringsbehov för studenter är lågt samtidigt som det är viktigt att studentbostäder har rimliga hyror anser förvaltningen att parkeringstalet för studentbostäder ska justeras ner till noll eller i närheten av det. Vidare efterfrågar förvaltningen att riktlinjerna kompletteras med riktvärden för specialbostäder inom LSS och SoL och bedömer att det finns behov av en fördjupning för delen om idrottsplatser.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Emelie Wassermann (SD) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att stadsdelsnämnden avslår förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Därutöver anföra följande:

Vi är eniga med förvaltningen gällande att det är viktigt att hålla hyrorna nere för studentbostäder och att det därför kan vara lämpligt att justera ner parkeringstalen avseende denna boendeform. Det bör även ses över hur många cykelparkeringar som används i anslutning till olika boendeformer i dagsläget och

hur de cykelparkeringar som nyttjas är beskaffade. I dagsläget är upplevelsen att många cykelparkeringar utomhus i anslutning till nybyggnationer står oanvända och att ytan i stället hade kunnat användas till planteringar och bänkar som skapar trivsel för de boende.

Sverigedemokraterna anser att människor själva måste få välja vilket transportmedel som de vill begagna sig av för att få livet att fungera. Att ta bort parkeringsplatser för att på så sätt tvinga människor att göra sig av med sina bilar är enligt oss fel väg att gå.

Vi är således negativa till alla försök att minska den redan anmärkningsvärt låga p-tals normen i Stockholm stad och förespråkar en fördjupad utredning i syfte att bevara- och där det är behövt höja p-normen.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Emelie Wassermanns (SD) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Emelie Wassermann (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/42-2 Tjänsteutlåtande: Remiss av revidering av riktlinjer för projektspecifika och gröna parkeringstal
- EÅV 2025/42-1.1 Bilaga - Mobilitet och parkering, parkeringsriktlinjer vid nyproduktion

§ 15**Remiss av förslag till ny avfallsplan för Stockholms kommun 2025-2030**

Svar på remiss om Avfallsplan för Stockholms stad, dnr KS 2024/823

EÄV 2024/242

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stads avfallsplan har reviderats och skickats ut på remiss. Detta är andra remissrundan av Förslag till avfallsplan för Stockholm 2025-2030, där ändringar gjorts efter yttrande från första remissrundan. Förslag på ny avfallsplan sträcker sig mellan år 2025 och 2030 och innefattar revideringar av den befintliga planen utifrån ny och kommande lagstiftning tillsammans med skarpare krav från globala, nationella, regionala samt stadens egna klimat- och miljömål.

Avfallsplanen består av fyra huvudmål som har delats upp i mer detaljerade delmål. Varje delmål har åtgärder för att uppnå målen med utsedd ansvarig eller ansvariga part. Åtgärder har ändrats eller lagts till, ansvarsområden har justerats samt att förtydligande av texten har gjorts.

En del av förändringarna i avfallsplanen medför att begreppet ”huvudansvarig” tagits bort och att alla nämnder och bolag står som gemensamt ansvariga. Stadsdelsförvaltningen befarar att det kan leda till att det blir svårare att följa upp ansvaret, samt innebära en belastning för förvaltningen. Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Christina Peterson (C) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att i huvudsak godkänna förslaget
2. Att därutöver anföra följande

Stockholm prognostiseras ha drygt en miljon invånare 2030 och avfallsmängden förväntas öka totalt sett. Därför är det av största vikt att avfall både från boende och verksamma i staden minskar och tas om hand på ett resurseffektivt sätt. Avfallshanteringen ska

på ett tidigt stadie vara en självklar del av stadens fysiska planering och måste anpassas till människan. Det är en förutsättning för att fler stockholmare ska förstå och vilja delta i stadens arbete för en bättre miljö inom vatten och avfall. Centerpartiet vill därför understryka vikten av att sprida information kring stadens avfallshantering. Samtidigt som tillsynen för att effektivt motverka fusk och nedskräpning måste skärpas.

Vidare vill Centerpartiet skala upp Stockholms arbete med biokol. Den teknik som används inom Stockholms stad har utvecklats under ett antal år. Sedan 2017 har staden en egen tillverkning av biokol i biokolsanläggningen – ett pilotprojekt som började i vår stadsdel, i Högdalen, men som flyttats till Bromma. Där omvandlas park- och trädgårdsavfall till biokol, och i processen får vi förnybar energi (gas) till stadens fjärrvärmenät.

Biokol har flera fördelar. Det är ett fantastiskt jordförbättringsmedel som likt en tvättsvamp håller vatten, näring och syre i jorden. Dessutom fungerar det som kolsänka i jorden vilket bidrar till en grönare stad och minskar luftens koldioxidnivå samt tar hand om förorenat dagvatten från våra gator.

Centerpartiet vill därför att Stockholm Vatten och Avfall AB i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventerar hur mycket biokol som staden har behov av samt tar fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol skyndsamt.

Gustav Johansson m.fl. (M) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att delvis tillstyrka förslag till avfallsplan 2025-2030
2. Att därutöver anföra

Stockholm ska vara ett föredöme vad gäller miljö och klimatarbete – både i Sverige och internationellt. Stockholms prognostiseras ha drygt en miljon invånare 2030 och avfallsmängden förväntas öka totalt sett. Då är det avgörande att Stockholm har en ansvarsfull, genomförbar och ambitiös avfallsplan.

Det är av största vikt att avfall både från boende och verksamma i staden minskar och tas om hand på ett resurseffektivt sätt. Avfallshanteringen ska på ett tidigt stadie vara en självklar del av stadens fysiska planering och måste anpassas till människan. Det är en förutsättning för att fler stockholmare ska förstå och vilja delta i stadens arbete för en bättre miljö inom vatten och avfall. Vi vill därför understryka vikten av att sprida information kring stadens

avfallshantering. Samtidigt som tillsynen för att effektivt motverka fusk och nedskräpning måste skärpas.

Kriminalitet inom avfallshantering är mycket omfattande och smyger sig in i hela systemet och måste därför stoppas på allvar. Det undergräver förtroendet för stadens avfallshantering, skapar enorma kostnader för sanering och hantering, skadar både klimatet, närmiljön och biologisk mångfald samt göder kriminaliteten med miljardbelopp varje år. Staden behöver som en del av detta göra mycket mer för att förbättra tillsynen och motverka dumpning av avfall i naturen, fusk med miljöfarligt material samt skattefusk. Den myndighetsgemensamma tillsynen inom avfallsområdet som provats i staden måste kraftigt byggas ut och bli mer regel än undantag.

Tillsynen vad gäller rivningsavfall behöver också förbättras och "big bags" som ligger kvar på gatumark ska snabbare bötfällas och transporteras bort.

Från 1 januari 2025 gäller krav på utsortering och separat insamling av textilavfall från hushåll och verksamheter. Trots att staden har ansvar för att samla in textilavfall finns ännu ingen fungerande infrastruktur för denna på plats. Stockholm behöver hitta en långsiktig plan för textilåtervinning, men snabbt upprätta stationer för dessa.

Kapaciteten i Stockholms återvinningscentraler behöver öka, särskilt då centralen i Sättra lagt ner. Det behöver också bli lättare att lämna trädgårdsavfall på återvinningscentralerna – bland annat genom en plåtå där sly och ris kan lämnas av. För Stockholmare utan tillgång till bil behöver det bli lättare och villigare att frakta bort grovsopor och större avfall till återvinningscentralerna. Mer behöver också göras för att förbättra skötseln och trivseln i anslutning till stadens återvinningsstationer.

Samtidigt behöver miljöförvaltningen tillsammans med kommunstyrelsen trygga att det fortsatt ska vara tillåtet att elda privat trädgårdsavfall under specifika veckor under våren och hösten. Stockholmare som flyttat in i moderna lägenheter med nya avfallskvarnar bör också få dispens att använda dessa.

Vidare vill vi skala upp Stockholms stads arbete med biokol i syfte att ta tillvara på till exempel park- och trädgårdsavfall. Den teknik som används inom Stockholms stad har utvecklats under ett antal år. Sedan 2017 har staden en egen tillverkning av biokol i biokolsanläggningen – ett pilotprojekt som började i Högdalen men som flyttas till Bromma. Där omvandlas park- och trädgårdsavfall till biokol, och i processen får vi förnybar energi (gas) till stadens fjärrvärmenät. Biokol har flera fördelar. Det är ett fantastiskt jordförbättringsmedel som likt en tvättsvamp håller vatten, näring

och syre i jorden. Dessutom fungerar det som kolsänka i jorden vilket bidrar till en grönare stad och minskar luftens koldioxidnivå samt tar hand om förorenat dagvatten från våra gator.

Vi vill därför att Stockholm Vatten och Avfall AB i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventerar hur mycket biokol som staden har behov av, tittar på nytta och kostnad, samt tar fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol skyndsamt.

Det är viktigt att återbruket ökar. Därför är det välkommet att detta är en marknad som vuxit de senaste åren – både tack vare företag, föreningar och att stockholmare generellt gör medvetna val. Det här är med andra ord ett område som fungerar väl utan kommunal inblandning.

Vi vill avslutningsvis understryka behovet av att avfallshanteringen sker så kostnadseffektivt som möjligt. I hög utsträckning handlar det om att motverka och bekämpa avfallsbrottsligheten samt säkerställa att stockholmarna har tillräckligt god kunskap och högt förtroende för avfallshanteringen. Stadens kommunikationsinsatser kopplat till avfallshantering behöver därför förbättras och effektiviseras.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Christina Petersons (C) förslag, Gustav Johanssons m.fl. (M) förslag och förvaltningens förslag till beslut mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Christina Peterson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Gustav Johansson m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/242-7 Tjänsteutlåtande: Remiss av förslag till ny avfallsplan för Stockholms kommun
- EÅV 2024/242-5.7 Avfallsplan 2025 slutversion inkl ändringsmarkering

§ 16**Remiss av Motion om flyttlots för äldre som vill byta bostad**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, rotel VI, dnr KS
2024/1409
EÄV 2025/115

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd är remissinstans för motion från kommunstyrelsen om flyttlots för äldre som vill byta bostad. Motionärerna Kristin Jacobsson (C) och Jonas Naddebo (C) menar att en sådan lots kan ge praktiskt och administrativt stöd vid flyttprocessen samt bidra till ökad rörlighet på bostadsmarknaden och fördröja eller minska behovet av vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen delar uppfattningen att fler äldre behöver ha tillgång till mer tillgängliga bostäder, men anser att motionen saknar en tydlig beskrivning av hur flyttlotsen skulle finansieras och organiseras. Det finns redan idag stödstrukturer såsom äldrekoordinatorer, biståndshandläggare och bostadsförmedlingar. Förvaltningen bedömer att insatser för att stärka befintlig information och vägledning är en mer ändamålsenlig lösning än att inrätta en ny funktion. Vidare framhåller förvaltningen att flyttbeslut ofta påverkas av ekonomiska och känslomässiga faktorer snarare än brist på praktiskt stöd. Mot denna bakgrund anser förvaltningen att förslaget om en flyttlots i nuvarande form inte är den mest effektiva lösningen och att vidare utredning krävs för att identifiera bättre sätt att stödja äldre i boendefrågor.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Christina Peterson (C) yrkar bifall till motionen i sin helhet.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Christina Petersons (C) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Christina Peterson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/115-2 Tjänsteutlåtande: Remiss av Motion om flyttlots för äldre som vill byta bostad
- EÅV 2025/115-1.1 Motion om flyttlots för äldre som vill byta bostad

§ 17**Remiss av revisionsrapport – Socialtjänstens insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet**

Svar på remiss från revisorsgrupp 1 avseende revisionsrapport nr 4/2024.

EÅV 2024/943

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsrevisionen har skickat rapporten Socialtjänstens insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet för yttrande till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Stadsrevisionen har granskat hur socialtjänsten arbetar för att förebygga och förhindra kriminell utveckling hos barn och unga. Stadsrevisionen konstaterar att stadens brottsförebyggande arbete är i linje med lagstiftning samt att socialtjänstens arbete för att stödja barn och unga i riskzon för kriminalitet har organiserats i enlighet med kommunfullmäktiges styrning. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd rekommenderas att:

- Säkerställa att strukturerade bedömningsinstrument används i handläggningen av barn och unga i riskzon för kriminalitet, i enlighet med Socialstyrelsens kunskapsstöd och fullmäktiges budget.
- Säkerställa att genomförandeplaner upprättas för alla insatser i enlighet med stadens riktlinjer.
- Säkerställa att individbaserad systematisk uppföljning genomförs.

Stadsdelsförvaltningen delar revisorernas bedömning om att granskningens rekommendationer kan bidra till att utveckla arbetet med målgruppen. Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/943-2 Tjänsteutlåtande: Remiss av revisionsrapport om socialtjänstens insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet
- EÅV 2024/943-1.1 Socialtjänstens insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet

§ 18**Remiss av program för öppen förskola**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/1410

EÅV 2024/976

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat *Program för öppen förskola* till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Programmet syftar till att säkerställa en likvärdig kvalitet för Stockholms stads öppna förskolor.

Förvaltningen välkomnar ett gemensamt program för stadens öppna förskolor. Förvaltningen tycker att det är positivt att programmet syftar till att skapa en likvärdighet för öppna förskolornas och introduktionsförskolornas verksamhet i Stockholm. Förvaltningen lämnar några synpunkter kring programmets innehåll.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Emelie Wassermann (SD) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. Därutöver anföra följande:

Att behärska svenska är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn mot utanförskap och en nyckel till integration och delaktighet i samhället. Därför är det av största betydelse att alla vuxna som arbetar med barn har goda kunskaper i svenska för att kunna skapa en trygg och inkluderande miljö samt säkerställa en effektiv kommunikation med både barn och vårdnadshavare.

Sverigedemokraterna föreslår därför att programmet för öppen förskola ska säkerställa att all personal vid stadens öppna förskolor har tillräckliga svensk kunskaper. Vi anser att meriten "utbildning i flerspråkighet" bör tas bort och ersättas med ett tydligt krav på goda kunskaper i svenska. Detta är avgörande för att stärka kvaliteten i verksamheten och för att alla barn ska ges lika

förutsättningar att utveckla sitt språk och sin kommunikation i tidig ålder.

Vidare anser vi att programmet tydligt bör fastslå att Stockholms stad ska arbeta aktivt för att säkerställa att det vid varje öppen förskola finns personal med utbildning inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Detta är avgörande för att skapa en inkluderande och anpassad miljö där alla barn, oavsett behov, ges möjlighet att utvecklas och känna sig trygga. Genom att stärka kompetensen inom NPF kan personalen bättre förstå och bemöta barn som exempelvis har diagnoser inom autismspektrumet eller ADHD, samt erbjuda stöd till föräldrar. Detta skulle bidra till att tidigt fånga upp behov, minska risken för utanförskap och främja en jämlik start för alla barn i Stockholms stad.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Emelie Wassermanns (SD) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Emelie Wassermann (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/976-2 Tjänsteutlåtande: Remiss av program för öppen förskola
- EÅV 2024/976-1.2 Bilaga - Program för öppen förskola

§ 19**Remiss av funktionsbeskrivning syn-och hörselinstruktör**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/1338

EÅV 2025/53

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Funktionsbeskrivning syn- och hörselinstruktör till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Funktionsbeskrivningen syftar till att öka likställigheten i funktionen över hela staden.

Förvaltningen tycker att det är positivt att funktionsbeskrivningen syftar till att öka likställigheten inom staden, så att alla invånare med syn- och hörselnedsättning får ett likvärdigt stöd av funktionen oavsett vilken del av Stockholm de bor i. Förvaltningen lämnar några synpunkter om funktionsbeskrivningens innehåll.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/53-2 Tjänsteutlåtande: Remiss av funktionsbeskrivning syn- och hörselinstruktör
- EÅV 2025/53-1.3 Funktionsbeskrivning syn- och hörselinstruktör

§ 20

Stadsdelsdirektörens information

Stadsdelsdirektör Anders Carstorp informerar om välfärdsteknikmässan i Rågsved, kommande chefsforum samt planering inför nästa nämndinformation.

§ 21**Anmälningar för kännedom****Beslut**

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger anmälningsärendena till handlingarna.

Anmälda handlingar

- Protokollsutdrag från Socialnämnden 2025-02-18 § 13
- Protokollsutdrag från socialnämnden 2025-02-18 § 14
- Protokollsutdrag från trafiknämnden 2025-02-13 § 6
- §5 den 19 februari 2025, Kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott Trygghetsinvesteringar i nämndernas verksamhetsplan 2025(1938483)
- §7 den 19 februari 2025, Kommunstyrelsen PM_ Avstämning av mål och budget för 2025(1938644)
- Patientsäkerhetsberättelse 2024
- Protokoll från Enskede-Årsta-Vantörs sociala delegation 6 mars 2025
- Protokoll förvaltningsgrupp 12 mars 2025
- Vidaredelegation Konsultstöd inom personsäkerhet 2025
- Protokoll fört vid stadsdelsnämndens pensionärsrådsmöte 2025-03-17
- Vidaredelegation gemensam upphandling Läromedel 2025
- Protokoll från Enskede-Årsta-Vantörs sociala delegation 20 mars 2025

§ 22

Allaktivitetshus, Projekt hus C

Statusrapport

EÅV 2024/617

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger rapporten till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning ansvarar för utvecklingen av ett Allaktivitetshus i Rågsved tillsammans med berörda facknämnder, föreningar, lokala aktörer och invånare.

Statusrapporten ger en överblick kring det pågående arbetet med allaktivitetshuset.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger rapporten till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/617-22 Tjänsteutlåtande: Allaktivitetshus, Projekt hus c

§ 23
Redovisning av delegationsbeslut
EÅV 2024/922

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger rapporten till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/922-5 Redovisning av delegationsbeslut 2025-02-07 - 2025-03-07

§ 24

Stadsdelsnämndens frågor

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att bereda skrivelserna nedan och återkomma till nämnden med svar.

Inkomna skrivelser

Peter Backlund (L) lämnar in en skrivelse om LVM och en skrivelse om en sammanhållen kedja för arbetsmarknadsinsatser.

Emelie Wassermann (SD) lämnar in en skrivelse om eftervård med hög tillgänglighet, en om ekonomi, stickprov och upphandling, en om föräldrastödsutbildningar, en om HBTQI, jämställdhet och diskriminering, en om hemtjänst, omsorg och boendefrågor, en om mötesplatser och fritidsgårdar, en om orosanmälningar, en om Svedmyrabadet, en om åtgärder för att motverka miljöproblem samt en skrivelse om ökning av vårdavvikelser.

§ 25
Borttagen på grund av sekretess
EÅV 2024/908

Handlingar i ärendet

- 1951128 (Godkänd - R 1) Nedläggning av faderskapsutredning enligt 2 kap 7 § föräldrabalken

§ 26
Borttagen på grund av sekretess
EÅV 2024/908

Handlingar i ärendet

- 1951127 (Godkänd - R 1) Nedläggning av faderskapsutredning enligt 2 kap. 7 § föräldrabalken

§ 27

Borttagen på grund av sekretess

EÅV 2024/907

Handlingar i ärendet

- 1949007 Överflyttning av vårdnad till särskilt förordnad vårdnadshavare enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken

§ 28
Borttagen på grund av sekretess
EÅV 2024/907

Handlingar i ärendet

- 1949012 Överflyttning av vårdnad till särskilt förordnad vårdnadshavare enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken